

χρόνους τοῦ Αἰγούστου· ζωγραφίαι τινές ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ βασιλικοῦ οἴκου καὶ τῶν λουτρῶν τοῦ Ἰτίου, ἐκ τῶν ὁποίων τινές διατηροῦνται εἰς τὸ ἐν Μαδριτίῳ Ἐσκουριάλον· ἔτι παλαιαί τινες ζωγραφίαι, καὶ μάλιστα ἡ λεγομένη Ἄλδοβρανική, πρῶτην μὲν εἰς τὴν Βίλλαν (Ἄγρον) Ἄλδοβρανδίκην, τὰ νῦν δ' ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Πάπα. Μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων δὲ δυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν ἀκόμη καὶ τὰς ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Νάσου εὑρεθείσας ζωγραφίας τὸ 1676. Πάμπολλά δὲ λείψανα τῆς ἀρχαίας ζωγραφικῆς ἀνεκαλύφθησαν καὶ εἰς τὴν Ἡράκλειαν, τοὺς Πομπηίους καὶ τὰς Σταβίας, διατηρούμενα τὰ νῦν εἰς τὸ ἐν Πορτίκοις Μουσεῖον.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΙΝΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΑΥΤΗΣ, ΚΑΙ ΜΙΚΡΑ
ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΞ ΑΥΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ
ΣΜΥΡΝΗΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΜΟΥ.

Πρὸ χρόνων ἤδη εἶχον μάθειν ὅτι πολλοὶ, ὡς καὶ ἐκ τῶν κατὰ τ' ἄλλα ἀρκετὰ λογίων, δὲν καταλαμβάνουσιν οὔτε τὰ κοινότερα τῆς Γεωγραφίας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἤξευρα ὅτι ἡ ἄγνοια αὐτῶν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν ἦτο τοσοῦτον μεγάλη, ὅσον ἤδη, (ἐκ τῆς ἀναγνώσεως μικρᾶς τινός Γεωγραφίας) ἐπληροφόρηθην. Ἐκ τούτου δὲ κυρίως παρεκινήθην νὰ γράψω μικρά τινα περὶ τοῦ ἐκ τῆς πατρίδος μου, διὰ διαφόρων πόλεων, μέχρι τῆς Σμύρνης ταξειδίου μου. Καὶ ἐπειδὴ χρέος ἐκάστου συγγράφοντος διήγησίν τινα, ἐν ἧ ἀναφέρονται πόλεις ἰδίως καὶ κάτοικοι, νὰ γνωρίζῃ καλῶς τοὺς ἀναγνώστας του, καὶ νὰ μὴ παραλείπῃ πᾶν τὸ ὁποῖον τείνει πρὸς διασάφησιν καὶ ἐξήγησιν τῆς ὕλης του, ἔκρινα ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρω εἰσαγωγικῶς ὀλίγα τινὰ ἱστορικὰ πρὸς πλειοτέραν γνῶσιν τῶν μακρυνῶν ἐκείνων μερῶν.

Ἡ Δανία ὡς πρὸς τὴν Θέσιν της κεῖται μεταξύ τῆς Βορείου καὶ τῆς Βαλτικῆς Θαλάσσης, καὶ μετὰ τῆς Νορβηγίας καὶ Σουηδίας ἀποτελεῖ τὸ ἀρκτικὸν τῆς Εὐρώπης μέρος, τὸ ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζον Σκανδιναυίαν. — Καὶ ἐκπαλαι τῶντι οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων, μετὰ τῶν Ἰσλανδῶν, εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔθνος, ὁμολογούμενον καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς γλώσσης καὶ γραφῆς, καὶ ἐκ τῶν περιφημοτάτων ἐκείνων ἀνδραγαθημάτων, ἅτινα πάλαι ποτὲ ὁμοθυμαδὸν ἐπραξάν. — Ἐκ τῶν μερῶν δὲ τούτων προήχθησαν οἱ Κίμβροι, οἱ Γεύτονες, οἱ Λομβαρδοί, οἱ Γότθοι, οἱ Ἀγγλοσάξωνες καὶ οἱ Νορμανδοί, οἵτινες ἢ καὶ ἐξ ὀλοκλήρου κατέστρεψαν τὰς δυναστείας τῆς Εὐρώπης, ἢ μετέβαλον τὴν αὐτῶν κατάστασιν. Διάφοροι Ἱστορικοὶ ἀναφέρουν ὅτι ἡ Δυτικὴ Αὐτοκρατορία πολλὰ ὑπὸ τῶν ἔθνῶν τούτων παθοῦσα, τελευταῖον κατεστράφη ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑπ' ἄλλων ἐκ τῆς Γερμανίας εἰς τὴν Ἰταλίαν κατελθόντων ἔθνῶν, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ἡ Ἀνατολικὴ Αὐτοκρατορία ὑπὸ τῶν Ἀράβων καὶ ἄλλων Μωαμεθανῶν πολλὰ ὑπομείνασα, ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῶν Βάραγγων λεγομένων στρατιωτῶν, οἱ πλειότεροι καὶ ἐπισημότεροι τῶν ὁποίων ἦσαν ἐκ τῆς Σκανδιναυίας. — Δὲν εἶναι τοῦ σκοποῦ μου νὰ ἐκθέσω ὀλοκλήρον τὴν Ἱστορίαν τῶν λαῶν τούτων, ἀλλὰ μόνον νὰ δώσω μικρὰν τινα νύξιν περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, καὶ ν' ἀφήσω εἰς τὸν Φιλόμουσον ἀναγνώστην νὰ ἴδῃ εἰς τὰς ἱστορίας αὐτῶν, πόσον οἱ λαοὶ οὗτοι ἐστάθησαν περίφημοι καὶ γενναῖοι. Ἴσως δὲ δὲν ἠθέλαμεν σφάλει καὶ μὲ φαίνεται μάλιστα καὶ πρέπον νὰ συγκρίνωμεν τὰ μέρη τῆς Βορείου καὶ Βαλτικῆς Θαλάσσης μετὰ τὰ τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἤτοι μὲ τὴν ὁποῖαν κατάστασιν ἦσαν ταῦτα κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους καιροὺς, ὅτε δηλαδὴ, οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Καρχηδόνιοι, οἱ Ἕλληνες ἐξεῖχον πολὺ, καὶ τότε δὲν θέλομεν ἀποτύχει βέβαια, ἂν, τὴν μὲν Σκανδιναυίαν μὲ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἀγγλίαν μὲ τὴν δύναμιν τῶν Καρχηδονίων καὶ τὴν Ῥωσσίαν καὶ Πρωσσίαν μὲ τὴν Ῥωμαϊκὴν αὐτοκρατορίαν.

αν καθομοιωσωμεν.

Ὡς πρὸς τὰς τρεῖς γενεάς τῆς Σκανδιναυίας εἶχε καὶ ἡ Ἑλλάς κατ' ἀναλογίαν τοὺς Ἴωνας, τοὺς Δωριεῖς καὶ τοὺς Αἰολεῖς, οἵτινες, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἐπεκλήθησαν μ' ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα Ἑλληνας. Καὶ τοὺς μὲν Δάνους δυνάμεθα νὰ καθομοιωσωμεν μὲ τοὺς πάλαι Ἀθηναίους, τοὺς δὲ Σουηδοὺς μὲ τοὺς Σπαρτιάτας (*). Καὶ οἱ παλαιοὶ δὲ καὶ οἱ νεώτεροι χρόνοι ἀποδεικνύουσι τρανώτατα τὴν ὁμοιότητα ταύτην, ὁμολογοῦντες ὅτι οἱ μὲν Δάνοι εἶναι ναῦται παρ' ἄλλους πολλοὺς ἰκανώτατοι, καὶ εἰς τὰς διὰ θαλάσσης μάχας ἰσχυρότατοι, οἱ δὲ Σουηδοί, στρατιῶται ἄριστοι, καὶ εἰς τοὺς πολέμους τῆς ξηρᾶς ἀνδρειότατοι· καὶ ὅτι οἱ Δάνοι ἀσκοῦσι μὲν μάλιστα τὴν ποίησιν καὶ τὰς καλὰς τέχνας, οἷτοι δὲ εἶναι ὑποδεέστεροι κατὰ ταῦτα. Τίς ἀγνοεῖ, λ. χ. ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς Σουηδίας εἰς τὰς δύο παρελθούσας Ἐκατονταετηρίδας κατετάραξαν ὅλην τὴν Γερμανίαν, τὴν Αὐστρίαν, τὴν Ῥωσσίαν καὶ τὴν Πολωνίαν; Οὔτε δύναται δὲ τις ν' ἀρνηθῆ πόθεν εἶναι οἱ τὴν σήμερον περιφημότεροι ποιηταὶ καὶ ἀγαλματοποιοὶ, ἦτοι ὁ κ. Θορβάλδεν καὶ Οὐλενσχαῖγερ κατάγονται. Καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τῆς Ἐκατονταετηρίδος ταύτης εὐρίσκομεν τοὺς Ἀγγλοὺς πολεμοῦντας μὲ τοὺς Δάνους, καὶ τὸν ἐνδοξὸν ἐκεῖνον ναύαρχον Νίλσωνα, ὑπερέχοντα μὲν κατὰ τὴν δύναμιν τούτους, ἠττηθέντα ὁμῶς ὑπ' αὐτῶν εἰς τὴν μάχην.

Ἐν γένει δ' ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς Σκανδιναυίας εἶναι εἰδήμονες καὶ εὐκατάστατοι. Τὸ κλίμα τῆς χώρας διαφέρει μέγਾਲως κατὰ μέρη. Καὶ ἡ μὲν Σουηδία καὶ Νορβηγία εἶναι τόποι ψυχροὶ καὶ βουνώδεις, ἔχοντες θέρους εὐάρεστον μὲν πλὴν καὶ βραχὺ, εἰς δὲ τὴν Δανίαν ὁ χει-

[*] Οἱ μετ' αὐτῶν συγκαταριθμούμενοι Νορβηγοὶ πρὸ πέντε Ἐκατονταετηρίδων ἦσαν ἰσχυρὸν βασίλειον, ἀλλὰ τὴν σήμερον, ὡς οἱ Αἰολεῖς τὸ πάλαι, δὲν ἔχουν πλέοι οὔτε γλῶσσαν οὔτε βασίλειον, ἀλλὰ συνεχωνεύθησαν μετὰ τῶν Δάνων κτλ.

μῶν εἶναι πρῶτος καὶ βραχύτερος. Ἐπικρατεῖ ὁμοίως συχνὰ ὁ ἄνεμος.

Μετὰ τὰς Ἄλπεις, τὰ ὄρη τῆς Σκανδιναυίας ἔχουν τὰ δευτερεῖα, ἤγουν εἶναι ὑψηλότατα καὶ σκεπασμένα μετὰ μεγάλα διάφορων εἰδῶν δένδρα, μάλιστα δὲ μετὰ τὰς πίτυας, αἵτινες μετὰ τῶν ἐκ τῶν μεταλλείων προϊόντων αὐτῆς, ἤγουν τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου, εἶναι τ' ἀξιολογώτερα γεννήματα τῶν τόπων τούτων. Ἡ Δανία ὁμοίως εἶναι λειοτέρα καὶ εὐφορωτέρα, δίδουσα σῖτον, ἵππους, καὶ ἄλλα διάφορα κτήνη. Αἱ δὲ διὰ τὴν ἐμπορίαν ἐπισημότεραι τῆς Σκανδιναυίας πόλεις εἶναι ἡ Κοπεγχάγη, ἡ Ὀλδενσβούργη, ἡ Στοκχόλμη, ἡ Γοτθεμβούργη καὶ ἡ Βεργένη. — Ὡς δὲ πρὸς τὴν πολιτικὴν, πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν τῆς Σκανδιναυίας κατάστασιν, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀναφέρωμεν ὅτι τὰ μέρη ταῦτα εἶχον πάντοτε ἰδίους βασιλεῖς, καὶ ὅτι οἱ Δάνοι εἶναι τὸ μόνον ἔθνος, τὸ ὁποῖον, ὡς ἡ Ἱστορία ὅλου τοῦ κόσμου διακηρύττει, οὐδέποτε ὑπέκυψε τὸν αὐχένα, οὔτε ἐπλήρωσε φόρον εἰς ἄλλον τινά. Ἀρκετὰ δὲ βέβαιον εἶναι ὅτι (τὸ ὁποῖον ἄλλοτε θέλομεν ἀναπτύξειν ἴσως) οἱ λαοὶ τῶν μερῶν τούτων ἔχουν πνευματικὴν τινὰ τοῦ νοῦς ἰδιοτροπίαν, διὰ τῆς ὁποίας διακρίνονται πολὺ τῶν Ἄγγλων καὶ Γερμανῶν, καὶ ὅτι ἤρχισαν παντοιοτρόπως ν' ἀγωνίζονται διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Φιλολογίας καὶ θρησκείας αὐτῶν, καὶ ἴσως, προϊόντος τοῦ χρόνου, θέλουν ἀναδείξει καρποὺς ἀξιοτέρους τῶν προγόνων των.

Καὶ ταῦτα μὲν ἔκρινα, φίλε ἀναγνώστα, ὡς εἰσαγωγικὰς σημειώσεις περὶ τῆς Δανίας. Ἀκολούθως δὲ θέλω ἐκθέσειν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ ταξειδίου μου.

Ἐκ Δανίας. ***